

Велико Иордановъ

Директоръ на Народ. библиотека

НАРОДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ ВЪ БЪЛГАРИЯ

ВЕЛИКО ИОРДАНОВЪ

Роденъ на 10 августъ 1872 г. въ с. Медвенъ, Котленска околия, училъ се въ Сливенъ, после въ Лайпцигъ по литература, естетика и философия, отъ 1898 г. той е учителъ въ нашитѣ срѣдни училища, а отъ 1907 г. — чиновникъ М-вото на Народното просвѣщение въ продължение на около 20 години, като подначалникъ въ отдѣлението за срѣднитѣ училища, началникъ на културни учреждения и управляващъ Народния театъръ, членъ на учебния комитетъ и редакторъ на сп. „Училищенъ прегледъ“, сега — директоръ на Народната библиотека въ София. Като студентъ той сътрудничи въ разни списания. Презъ 1910 г. Книжовното дружество издаде неговото изследване за „Крали Марко въ българската народна етика“. Авторъ на нѣколко научни трудове по теория на словестността.

Ние българитѣ схващаме образованието, въ идейно отношение, повече интуитивно, повече съ душата и чувст-

вата си, отколкото съ разума, аналогично съ свѣтлината за очитѣ, — каквото е свѣтлината за последнитѣ, такова е образованието за духа; неграмотниятъ и неукиятъ нѣма зрението на своя духъ. На това схващане се дължи, може би, и стремежътъ у насъ повече къмъ общообразователни училища, както и на обстоятелството, че българинътъ има голѣма вѣра въ образованието като идеалъ, че то преражда човѣка въ умствено и нравствено отношение. Затова и образованието е една отъ основнитѣ функции въ живота на българина. Найсетне, трѣбва да изтъкнемъ, че българското образование презъ 50 годишния периодъ се еманципира вече отъ чужди влияния и доби националенъ характеръ, съобразно съ свойствата и духа на българина.

*

Образованието въ България е напълно демократично, понеже то е достъпно и за бедни и за богати, училището е еднакво, едно и сѣщо за всички деца отъ народа; то е нагодено и за всички религиозни и национални малцинства, нѣщо, което се дължи на голѣмата толерантностъ на българина къмъ чужденцитѣ.

Българското образование има изключително *държавенъ характеръ*: издръжка на училища, тѣхното вътрешно устройство и пр. — всичко това се ръководи отъ държавата, респективно Министерството на народното просвѣщение, което упражнява влияние върху него и го напътва въ едно или друго направление, което днесъ има главно реаленъ характеръ — класицизмътъ е сведенъ почти до минимумъ.

Въ България е постигнато отдавна и съ лекота единство въ училищната система, *единното училище*: пълно подчинение на по-нисшитѣ училища на по-висшитѣ, т. е. всѣко по-нисше училище служи за подготовка на по-горно отъ него; първоначалното (елементарното) съ 4 годишенъ курсъ и прогимназиалното съ 3 годишенъ курсъ съставлятъ 7 годишното задължително основно образование, което се започва следъ 7-мата